၁၉၄၈ ခုနှစ် ဖေဖေါ်ဝါရီလ ၁၁ ရက် ကရင်လူထု အဆန္ဒဖေါ်ထုတ်ပွဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် မြို့နယ်များနှင့် လူဦးရေးစာရင်း

ခရိုင်	မြို့နယ်	လူဦးရေ
ပဲခူး	ညောင်လေးပင် သင့်ချောင်း	၁၀၀၀၀ ကျော် ၉၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၁၉၀၀၀ ကျော်
အင်းစိန်	အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်မြို့ လှည်းကူး ထန်းတပင် တိုက်ကြီး အုတ်ကန်	၁၂၀၀၀ ကျော် ၅၀၀၀ ကျော် ၃၀၀၀ ကျော် ၄၀၀၀ ကျော် ၆၀၀ ကျော် ပေါင်း ၂၄၆၀၀ ကျော်
သာယာဝတီ	သာယာဝတီ မင်းလှ ကြို့ပင်ကောက် မိုးညို	၃၀၀၀ ကျော် ၃၀၀၀ ကျော် ၁၀၀၀ ကျော် ၅၀၀ ကျော် ပေါင်း ၇၅၀၀ ကျော်
မအူပင်	မအူပင် ညောင်တုန်း ဓနုဖြူ ပန်းတနော်	၂၀၀၀၀ ကျော် ၂၀၀၀၀ ကျော် ၃၀၀၀၀ ကျော် ၁၅၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၈၅၀၀၀ ကျော်
ပုသိမ်	ပုသိမ် ကျုံပျော် ငပုတော	၂၀၀၀၀ ကျော် ၂၀၀၀၀ ကျော် ၈၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၄၈၀၀၀ ကျော်
မြောင်းမြ	မြောင်းမြ အိမ်မဲ ဝါးခယ်မ	၂၀၀၀၀ ကျော် ၁၅၀၀၀ ကျော် ၁၅၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၅၀၀၀၀ ကျော်

ခရိုင်	မြို့နယ်	လူဦးရေ
ဟင်္သာတ	ဟင်္သာတ အင်္ဂပူ ဇလွန်	၄၀၀၀ ကျော် ၅၀၀၀ ကျော် ၁၅၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၂၄၀၀၀ ကျော်
ဖျာပုံ	ဘိုကလေး ကျိုက်လတ်	၅၀၀၀ ကျော် ၃၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၈၀၀၀ ကျော်
ဟံသာဝတီ	ကွမ်းခြံကုန်း	၂၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်
တောင်ငူ	တောင်ငူ ကျောက်ကြီး ရွှေကျင်	၂၀၀၀၀ ကျော် ၅၀၀၀ ကျော် ၆၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၃၁၀၀၀ ကျော်
သထုံ	သထုံ ပေါင် ဖားအံ လှိုင်းဘွဲ ဘီးလင်း	၅၀၀၀၀ ကျော် ၃၀၀၀၀ ကျော် ၁၅၀၀၀ ကျော် ၂၀၀၀၀ ကျော် ၄၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၁၂၉၀၀၀ ကျော်
ကျိုက္ခမီ	ကျိုက်ထို မော်လမြိုင် ကျုံတိုး ကော့ကရိတ် ကြာအင်း	၆၀၀၀ ကျော် ၁၀၀၀ ကျော် ၆၀၀၀ ကျော် ၅၀၀၀ ကျော် ၆၀၀၀ ကျော် ပေါင်း ၂၄၀၀၀ ကျော်
ကရင်နီနယ်	မော်ချီး လွိုင်ကော်	၁၅၀၀ ကျော် ၅၀၀ ကျော် ပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော်
	စုစုပေါင်းလူဦးရေ	**၄၅၄၁၀၀ ဦး ကျော်**

*ဆရာသာထို၏ **ကရင်နှင့် နိုင်ငံရေး** စာအုပ်မှ ကူးယူဖော်ပြသည်။*

ကြွေးကြော်သံ (၄) ချက်

၁. ကရင်ပြည်ချက်ချင်းပေး

၂. ကရင်တစ်ကျပ် ဗမာတစ်ကျပ် ချက်ချင်းပြ

၃. လူမျိုးရေး အဓိကရုန်း အလိုမရှိ

၄. ပြည်တွင်းစစ် အလိုမရှိ

၇၅ နှစ်ပြည့် စိန်ရတု ကရင့်အမျိုးသားနေ့

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့သည် ၇၅ နှစ်ပြည့် စိန်ရတု ကရင့်အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ် ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာပြည်ရှိ ကရင်ဒေသအသီးသီးမှ လူထုအင်အား (၄၅၄၁၀၀) ဖဆပလ အစိုးရအား ပိုစတာ (၄) ခုကိုင်၍ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဆန္ဒဖေါ်ထုတ်ပွဲသည် ကရင်အမျိုးသားများ၏ဆန္ဒကို ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်းတကျ ဖေါ်ထုတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းနှင့် အနာဂါတ်နိုင်ငံတော်ကြီးကို တိုင်းရင်းသားများ၏ တန်းတူရေးနှင့်ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသော ပြည်ထောင်စုဖြင့်တည်ဆောက်ရေးအတွက် ရှေးဦးလမ်းပြ ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၃-၂၅) ရက်နေ့ဖာပွန်မြို့၊ ကော်သူးလေ ပြည်လုံးဆိုင်ရာကွန်ဂရက် တွင် ကရင်လူမျိုးများ ဆန္ဒဖေါ်ထုတ်ခဲ့သော ဖေဖေါ်ဝါရီလ (၁၁) ရက်နေ့ကို ကရင်အမျိုးသားနေ့ အဖြစ်သတ်မှတ်ရန် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်း အမှတ် (၁) ခရိုင် ဥက္ကဌ မန်းကျော်အေး အဆိုပြုချက်၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တိုင်းအမှတ် (၁) တပ်မမှူး ဗိုလ်ချုပ် ကော်ထူး (ခ) ဗိုလ်ချုပ် ကျော်မြသန်း၏ ထောက်ခံမှုဖြင့်အတည်ပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖေဖေါ်ဝါရီလ (၁၁) ရက်နေ့သည် ကရင်အမျိုးသားနေ့အဖြစ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ကရင်လူမျိုးများသည် ပထမ အသုတ်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းသို့ ဘီစီ ၁၁၂၅ တွင် စတင်ရောက်ရှိခဲ့ရာ ယခု အေဒီ ၂၀၂၃ ခုနှစ်သည် အခြေချ နေထိုင်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း (၃၁၉၈) ခုနှစ်ရှိပြီ ဖြစ်သည်။ ကရင်လူမျိုးများသည် မိမိတို့ ဒေသအကြီးအကဲများဖြင့်

အေးချမ်းစွာနေထိုင်ခဲ့ကြပြီး ပဒေသရာဇ်များ၏ အားပြိုင်မှုများတွင်ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေလိုစိတ်ကြောင့် အေးချမ်းရာ အရပ်များသို့ အဆင့်ဆင့်ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ကြခြင်းကိုယနေ့တောင်ပေါ်၊ တောင်ခြေ၊ မြေပြန့်၊ပင်လယ်ကမ်းစပ်အထိကရင်လူမျိုးများပျံ့နှံ့နေထိုင်မှုများကိုကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့်သိနိုင်သည်။ ထို့ပြင် မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ဦးစွာဝင်ရောက်ခဲ့သည့် အထောက်အထား လည်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်မာရှယ်ဆိုသူ သမိုင်းပညာရှင်က (The Karen People of Burma) စာအုပ်၌ ကရင်လူမျိုးများသည် မိမိတို့ ဘဂလုံခြုံရေးအတွက် အစဉ်ပြေးလွှားနေရသည်ဟု မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သမိုင်းဆိုသည်မှာ အောင်နိုင်သူများသာရေးသည် "History is always written by the winner" ဟူသော စကားအရ ကရင်လူမျိုးများ၏ သမိုင်းသည် လည်းကွင်းဆက်ပြတ်လုနီးပါးဖြစ်ခဲ့ရခြင်းကို(ဂက်ခြေရာကို ခွေးကဖျက်ဆီးခဲ့သည်) ဆိုသော ဆိုရိုးစကားဖြင့် ကရင်ဘိုးဘေးတို့မှ ဆိုထားရစ်ခဲ့ကြပါသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်နောက်ပိုင်း ၁၈၂၄ ပထမအင်္ဂလိပ် ကျူးကျော်စစ် ၊၁၈၅၂ ဒုတိယ အင်္ဂလိပ် ကျူးကျော်စစ် အပြီး မြန်မာ ပဒေသရာဇ်စနစ် အစား ဝင်ရောက်လာသည့် ဥရောပ လူနေမှု စနစ်တွင် မြန်မာပညာရှင်များကဲ့သို့ ကရင်များလည်း နိုင်ငံတကာအမြင်ကျယ်လာပြီး ဥရောပ နိုင်ငံများသို့ ပညာသွားရောက်သင်ယူလာကြည်သည်။ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံရရှိလာကြသည့် ကရင်ပညာတတ်များ မိမိတို့လူမျိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အသင်းအဖွဲ့ဖြင့်နေတတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်းသိရှိလာရာ ၁၈၈၁ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ မိမိစားစရိတ်ဖြင့်M.A ဘွဲ့ရခဲ့သူဒေါက်တာတီးသံပြာသည်ကရင်အမျိုးသားအသင်း(Karen National Association -KNA) ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။

၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် မိမိပိုင်ငွေဖြင့် အင်္ဂလန်၊ အမေရိကန် နိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်ပြသခဲ့သည့် ဒေါက်တာ ဒါမေဖိုးမင်း၊ ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော ဒေါက်တာစံစီဖိုး ၏ ဗမာပြည် နှင့် ကရင်လူမျိုး Burma and the Karen စာအုပ်တွင် ပဒေသရာဇ်စနစ်ကြောင့် ကရင်များ တိုင်းပြည်ပျောက်ခဲ့ပုံ၊ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ရန်သူ ဖက်ဆစ်ဂျပန် မြန်မာ့မြေပေါ်ခြေမချနိုင်ရေး နှင့် ပြည်လည်မောင်းထုတ်ရေးအတွက်မဟာမိတ်နှင့်အတူ အိန္ဒိယ ပြည်ဆုတ်ခွာသွားသည့်ကရင်စစ်သား ၂၀၀၀ နှင့် ကရင်စစ်ဗိုလ် ၄၀ တို့မှ ဗမာပြည် ဖက်ဆစ်ရန်မှ လွတ်မြောက်ပြီးပါက ကရင်ပြည်ရလိုကြောင်း တင်ပြခဲ့မှုများ နှင့် စမီတန် ဆိုသူရေးသည့် မြန်မာပြည် ရှိ သစ္စာရှိကရင်များ (The loyal Karen of Burma) စာအုပ်ကြောင့် ကရင်လူမျိုးများ၏ နိုင်ငံရေးနိုးကြားမှု ပိုမိုထင်ပေါ်လာခဲ့သည်။

၁၉၄၁ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့ အမေရိကန် သမ္မတ ရုစဗဲ့ နှင့်အင်္ဂလိပ်ဝန်ကြီးချုပ်ချာချီတို့ချုပ်ဆိုခဲ့သော အတ္တလန်တိတ်စာချုပ်(Atlantic Charter) အရ နိုင်ငံတိုင်း လွတ်လပ်သည့် အချုပ်အခြာအာဏာ တည်ရှိခွင့်၊ လူမျိုးတိုင်း ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် ရှိစေရမည်ဟူသော အချက်များသည် ကရင်လူမျိုးတို့အား နိုင်ငံရေး မျက်စိပွင့်စေခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ကရင် ဗဟိုအဖွဲ့ချုပ် Karen Central Organization-KCO မှ ၁. စောသာဒင်၊ ၂. စောဖိုးချစ်၊ ၃. စောဆစ်ဒနီလူနီတို့ ဦးဆောင်သည့် ကရင်မိတ်သဟာရအဖွဲ့ အင်္ဂလန်သို့ သွားရောက်၍ကရင်ပြည် အရေးကို တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။၎င်းကရင်မိတ်သဟာရအဖွဲ့မှအင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ရေးသားဖြန့်ဝေခဲ့သည့်Care for the Karen စာအုပ်ကြောင့်ကရင်လူမျိုးတို့အားကမ္ဘာက ပိုမိုသိရှိလာခဲ့ကြသည်။ ကရင်လူမျိုးများ၏နိုင်ငံရေး နိုးကြားလာမှုကြောင့် ၁၈၈၁ ခုနှစ်ကရင်အမျိုးသားအသင်း Karen National Association-KNA) နောက်ပိုင်း ၁၉၄၀ ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာကရင်အမျိုးသားအသင့် Buddhist Karen Natio -nal Association-BKNA) ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ကရင်ဗဟိုအဖွဲ့ချုပ် Karen Central Organization-KCO) ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ကရင်လူငယ်အဖွဲ့ချုပ် Karen Youth Organization-KYO) စသည်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးပြောင်းလဲလာသည့် ကမ္ဘာ့အခြေအနေတွင် ကရင်အရေးကို စုစုစည်းစည်းဆောက်ရွက်နိုင်ရန် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ကရင်အဖွဲ့အစည်း ၄ ခုကို ပေါင်း၍ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ကေအဲန်ယူ-ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး Karen National Union-KNU ကိုဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

လွတ်လပ်ရေး အကြိုကာလ ၁၉၄၇ ခုနှစ် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ပထမ ညီလာခံတွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် လမ်းညွှန်မှု ၄ ချက်ဖြစ်သော

၁. လွတ်လပ်သောနိုင်ငံ

၂. အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်နိုင်ငံ

၃. ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ

၄. ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ

စသည်တို့သည် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကျဆုံးသည့်နောက်ပိုင်း ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုခဲ့သည့် အခြေခံဥပဒေသည် ပြည်ထောင်စုမှ သွေဖည်ပြီး တစ်ပြည်ထောင်စနစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ (၁၉၄၇ အခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲခဲ့သူ ဦးချန်ထွန်းဂန်ခံချက် - ပါမောက္ခ ဟူးတင်ကာရေးသော (Union of Burma) စာအုပ် စာမျက်နှာ (၃၀) ပါအချက်)

၁၉၄၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် KNU မှ ဖဆပလ အစိုးရထံ ကရင်ပြည်ပေးရန် တင်ပြတောင်းဆိုခဲ့ရာ ဖဆပလ အစိုးရမှ ကရင်လူမျိုးများ၏ ကရင်ပြည်တောင်းဆိုမှုသည် ကရင်အနည်းစု၏ ဆန္ဒနှင့်နယ်ချဲ့လက်ကိုင်တုတ်၊ ဆူပူလိုသူများဟု စွပ်စွဲပြောဆို ရှုံ့ချခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ကရင်လူမျိုးတစ်ရပ်လုံး ဆန္ဒအမှန်ဖြစ်ကြောင်း KNU မှ ဦးဆောင်ပြီး ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် တစ်ပြည်လုံး ကရင်ပြည်သူအင်အား(၄၅၄၁၀၀)၊ ပိုစတာ ၄ ခုကိုင်ဆောင်ပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ကြွေးကြော်သံ ၄ ချက်တွင် ပါဝင်သော

၁. ကရင်ပြည်ချက်ချင်းပေး *(သည် မိမိလူမျိုးနှင့်ဒေသ၏ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရှိသော ပြည်ထောင်စု)*

၂. ကရင်တစ်ကျပ် ဗမာတစ်ကျပ် ချက်ခြင်းပြ *(သည် အမျိုးသားတန်းတူရေး)*

၃. လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်း အလိုမရှိ *(သည် လူမျိုးစုံ ချစ်ကြည်ရေး)*

၄. ပြည်တွင်းစစ် အလိုမရှိ *(သည် စစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး)* စသည့်အနှစ်သာရများပင်ဖြစ်သည်။

၁၉ ရာစု အမေရိကန် သမ္မတ ဝီလ်ဆင်၏ ငြိမ်းချမ်းရေးအဆို ၁၄ ချက်အရ လူမျိုးတိုင်း ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရှိပြီး အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်နိုင်ငံထူထောင်ခွင့်ရှိရန် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များသည် စစ်အေးကာလအပြီး အထူးအရေးပါသည့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးအတွေးအခေါ်တစ်ရပ်ဖြစ်လာရန် ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ စပိန်နိုင်ငံ မဲဒရစ်မြို့ (မဲဒရစ်သဘောတူညီချက်) အရအချုပ်အခြာအာဏာပိုင် နိုင်ငံထူထောင်ခွင့်ကို (ပြင်ပရေးရာ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်) External Self Determination ဟူ၍၎င်း၊ တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွင်း လူမျိုးအသီးသီး၏ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ကို (အတွင်းရေးဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်) Internal Self Determin -ation ဟူ၍၎င်း အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၁-၂၇ စပိန်နိုင်ငံ ဘာစီလိုနာမြို့ အစည်းအဝေးတွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများလိုက်နာရန် UNESCO မှ ပဋိဉာဉ်စာတမ်းအဖြစ် ကြေညာခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကဲ့သို့ လူမျိုးစုံထောင်စု နှစ်ပေါင်းများစွာ အခြေချနေထိုင်သော (Multi Nation State) မျိုးတွင် အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာ တစ်ခုတည်းရှိသော နိုင်ငံမျိုးကဲ့သို့ မထူထောင်ဘဲ လူမျိုးကွဲပြားမှု ကို အသိအ

မှတ်ပြုပြီး မတူကွဲပြားမှုတွင် စုစည်းညီညွှတ်စွာ နေထိုင်နိုင်သည့် Unity in Diversity စနစ်မျိုးဖြင့်ထူထောင်နိုင်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရန်နှင့် ငြိမ်းချမ်းသာယာ တိုးတက်သည့် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ရန် လူမျိုးတိုင်းတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရှိသည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရမည်ဟူသော နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်သည် လွန်ခဲ့သည့် ၇၅ နှစ်ကတည်းက ကရင်လူထုဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲ၏ နိုင်ငံရေး အနှစ်သာရ များပင်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။